

NUMER PROJEKTU GM2302	 architektura dla ludzi Grupa Projektowa „MARWIT” sp. z o. o. 44 - 100 GLIWICE ul. Częstochowska 16 tel.: +48 32 331 36 90; +48 602 754 481 e-mail: biuro@marwit.gliwice.pl	SYMBOL: IE
EGZEMPLARZ 1		STADIUM: PROJEKT TECHNICZNY/ WYKONAWCZY:

NAZWA ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO:	MODERNIZACJA ODDZIAŁU PEDIATRII, W OGRANICZONYM ZAKRESIE, W CELU DOSTOSOWANIA DO PROGRAMU INWESTORSKIEGO	
KATEGORIA OBIEKTU BUDOWLANEGO:	XI	
ADRES OBIEKTU BUDOWLANEGO: IDENTYFIKATOR DZIAŁKI:	41-902 BYTOM. UL. STEFANA BATOREGO 15 246201_1.0002.AR_81.268/45	
INWESTOR:	SZPITAL SPECJALISTYCZNY NR 2 41-902 BYTOM, UL. STEFANA BATOREGO 15	
NAZWA ELEMENTU PROJEKTU:	INSTALACJE ELEKTRYCZNE	
PROJEKTANT: SPECJALNOŚĆ INSTALACJE ELEKTRYCZNE	mgr inż. Piotr ADAMCZYK uprawnienia nr SLK/5484/POOE/14	DATA : MARZEC 2023
OPRACOWAŁA:	inż. Anna OLEJNIK-LIZAK	DATA : MARZEC 2023

TYTUŁ PROJEKTU:	
MODERNIZACJA ODDZIAŁU PEDIATRII, W OGRANICZONYM ZAKRESIE, W CELU DOSTOSOWANIA DO PROGRAMU INWESTORSKIEGO	

	STRONA
STRONA TYTUŁOWA	1
SPIS ZAWARTOŚCI	2
OŚWIADCZENIE PROJEKTANTA	2A
ZAŚWIADCZENIE Z IZBY BRANŻOWEJ PROJEKTANTA	2B
UPRAWNIENIA PROJEKTANTA	2C
CZĘŚĆ OPISOWA PROJEKTU	3-30
CZĘŚĆ RYSUNKOWA PROJEKTU	31-46

SPIS RYSUNKÓW

KONCEPCJA

- E01 RZUT PARTERU – INSTALACJA GNIAZD WTYKOWYCH
- E02 RZUT 1 PIETRA – INSTALACJA GNIAZD WTYKOWYCH
- E03 RZUT 2 PIETRA – INSTALACJA GNIAZD WTYKOWYCH
- E04 RZUT PARTERU – INSTALACJA OŚWIETLENIA
- E05 RZUT 1 PIETRA – INSTALACJA OŚWIETLENIA
- E06 RZUT 2 PIETRA – INSTALACJA OŚWIETLENIA
- E07 RZUT PARTERU – INSTALACJA TELETECHNICZNA
- E08 RZUT 1 PIETRA – INSTALACJA TELETECHNICZNA
- E09 RZUT 2 PIETRA – INSTALACJA TELETECHNICZNA
- E10 SCHEMAT INSTALACJI ALARMOWEJ
- E11 SCHEMAT INSTALACJI STRUKTURALNEJ I MONITORINGU
- E12 SCHEMAT INSTALACJI KONTROLI DOSTĘPU
- E13 SCHEMAT TABLICY TB1
- E14 SCHEMAT TABLICY TB2
- E15 SCHEMAT TABLICY TB3
- E16 SCHEMAT TABLICY TWG

CZĘŚĆ OPISOWA

1.	PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA.	4
2.	PODSTAWA OPRACOWANIA.	4
3.	DANE LOKALIZACYJNE PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA.	4
4.	ZASILANIE BUDYNKU W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ.	4
5.	ROZDZIAŁ ENERGII ELEKTRYCZNEJ W OBIEKCIE.	5
6.	INSTALACJA ELEKTRYCZNA WEWNĘTRZNA.	5
6.1	Instalacja oświetlenia ogólnego.	5
6.2	Instalacja oświetlenia ewakuacyjnego i awaryjnego.	5
6.3	Instalacja gniazd wtykowych 230V.	6
6.4	Instalacja paneli nadłóżkowych.	7
6.5	Instalacja zasilania urządzeń wentylacji.	7
6.6	Instalacja zasilania urządzeń.	7
6.7	Zasilanie instalacji teletechnicznych.	7
7.	ZAGADNIENIA OCHRONY PRZECIWPORAŻENIOWEJ.	7
7.1	Uziemienia ochronne i ochronne połączenia wyrównawcze.	7
7.2	Samoczynne wyłączenie w przypadku zwarcia.	8
8.	ZAGADNIENIA OCHRONY P.POŻ.	8
9.	ZAGADNIENIA OGRANICZENIA PRZEPIĘĆ.	8
10.	INSTALACJA OKABLOWANIA STRUKTURALNEGO.	8
11.	INSTALACJA MONITORINGU.	9
12.	INSTALACJA MONITORINGU.	9
13.	INSTALACJA KONTROLI DOSTĘPU I WIDEODOMOFONU.	9
14.	INSTALACJA SYSTEMU SYGNALIZACJI POZARU.	9
14.1	Rodzaj ochrony	9
14.2	Rodzaj i rozmieszczenie elementów, rozplanowanie linii dozorowych	9
14.3	Zasilanie systemu.	9
14.4	Okablowanie.	9
14.5	Zalecenia dla Użytkownika.	10
14.6	Zalecenia dla Instalatora.	10
14.7	Konserwacja systemu	10
14.8	Uwagi	10
14.9	Dokumentacja	11
14.10	Szkolenie	11
14.11	Odbiór	11
15.	INSTALACJA SYSTEMU PRZYZYWOWEGO.	12

1. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest projekt techniczny / wykonawczy pomieszczeń w zakresie projektu instalacji elektrycznych, dla realizacji dokumentacji pn.:

„Modernizacja oddziału pediatrii, w ograniczonym zakresie, w celu dostosowania oddziału do wymagań programu inwestorskiego, w Szpitalu Specjalistycznym nr 2 w Bytomiu, przy ul. St. Batorego 15”.

2. PODSTAWA OPRACOWANIA.

Projekt opracowano na podstawie:

- Uzgodnień z Inwestorem,
- Projektu architektoniczno-budowlanego,
- Uzgodnień międzybranżowych w zakresie instalacji wewnętrznych,
- Przepisów i norm aktualnych w temacie opracowania:
- PN-HD 60364 (norma wiele zeszytowa) - instalacje elektryczne niskiego napięcia,
- N SEP-E-001 - sieci elektroenergetyczne niskiego napięcia. Ochrona przeciwporażeniowa,
- N SEP-E-002 - instalacje elektryczne w budynkach mieszkalnych,
- PN-EN 12464 - oświetlenie miejsc pracy,
- PN-EN 1838 - oświetlenie awaryjne
- PN-EN 62305-1,2,3,4 -ochrona odgromowa,
- Ustawy z dnia 07.07.1994-Prawo Budowlane (Dz.U.nr 89 z 1996, poz.414, z późn. zmianami),
- Rozporz. Min. Infrastruktury z dnia 12.04.02 w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr Dz.U.2022.1225)
- Aktualnych norm i przepisów w temacie opracowania

3. DANE LOKALIZACYJNE PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA.

SZPITAL SPECJALISTYCZNY NR 2 , 41-902 BYTOM, UL. ST. BATOREGO 15

województwo: śląskie

powiat: miasto Bytom na prawach powiatu

nr katastralny działki: 246201_1.0002.AR_81.268/45

Zespół szpitala nr 2 w Bytomiu, przy ul. St. Batorego znajduje się w Wykazie Zabytków Nieruchomych, wyznaczonych przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków do ujęcia w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków, znajdujących się na terenie miasta Bytomia.

poz. 142 – Wykaz Obiektów Zabytkowych UM Bytomia - Biuro Konserwatora Miejskiego: – Bytom,

ul. St. Batorego 15 – Zespół Szpitala – początek XX wieku, lata międzywojenne.

4. ZASILANIE BUDYNKU W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ.

Zasilanie budynku w energię elektryczną ze złącza kablowego umieszczonego przy budynku (bez zmian – poza zakresem opracowania) do rozdzielni głównej RG znajdującej się na parterze budynku, na klatce schodowej w pobliżu windy (bez zmian – poza zakresem opracowania). W tablicy RG usytuowany jest Główny Przeciwpowarowy Wyłącznik Prądu dla obiektu (bez zmian – poza zakresem opracowania).

W zakresie niniejszego projektu przewidziano remont tablic bezpiecznikowych piętrowych – dla obwodów zasilających pomieszczenia wchodzące w zakres opracowania.

Projektuje się nowe tablice bezpiecznikowe:

- TBN0 – tablica parteru dla części kondygnacji objętej opracowaniem,
- TBN2-1, TBN2-2 – tablice bezpiecznikowe 2 piętra dla części kondygnacji objętej opracowaniem,
- TBN3-1, TBN3-2 – tablice bezpiecznikowe 2 piętra dla części kondygnacji objętej opracowaniem,
- TBNS2 - tablica bezpiecznikowa 2 piętra napięcia separowanego
- TBNS3 - tablica bezpiecznikowa 3 piętra napięcia separowanego

Wszystkie kable i przewody przechodzące przez strefę p.poż. należy zabezpieczyć masą ognioodporną o odporności ogniowej jak przegroda. Kable zasilające rozdzielnię główną wykonać w wersji niepalnej. Szczegółowe informacje na schematach zasilania oraz tablic rozdzielczych.

Należy wykonać dla tablic uziemienie taśmą stalową ocynkowaną FeZn 30x4mm i połączyć ją z istniejącą instalacją uziomu, bądź w przypadku braku możliwości wykonania takiego połączenia wyprowadzić bednarkę

na wewnątrz budynku i zakończyć uziomem szpilowym $h=6,0m$. Elementy stalowe po dokładnym odrdzewieniu pokryć dwukrotnie farbą chlorokauczkową ogólnego stosowania oraz nawierzchniową (osłony przewodów uziemiających).

Złącza elektryczne i gwinty osprzętu instalacji odgromowej pokryć warstwą wazeliny technicznej. Przewody uziemiające chronić przed korozją przez malowanie lepikiem 0,3m nad i 0,2m pod ziemią.

Główne trasy kablowe będą prowadzone poza drogami ewakuacyjnymi, a w przypadkach kiedy nie da się tego uniknąć zostaną zabezpieczone osłonami o klasie odporności ogniowej nie mniejszej niż EI 30. Zgodnie z normą N SEP-E-007:2017-09. Instalacje elektryczne i teletechniczne w budynkach. Dobór kabli i innych przewodów ze względu na ich reakcję na ogień. w strefach pożarowych kable i inne przewody ogólnego przeznaczenia instalowane poza obrębem dróg ewakuacyjnych będą spełniać następujące wymagania w zakresie klasy reakcji na ogień: DCA – s2, d1, a3. Kable i inne przewody ogólnego przeznaczenia instalowane w obrębie dróg ewakuacyjnych będą spełniać następujące wymagania w zakresie klasy reakcji na ogień: B2ca – s1b, d1, a1.

5. ROZDZIAŁ ENERGII ELEKTRYCZNEJ W OBIEKCIE.

Przewidziane w projekcie tablice rozdzielcze, będą wyposażone w aparaturę zabezpieczającą-rozdzielczą zapewniającą zasilanie instalacji elektrycznej w postaci:

- Gniazd wtykowych 230V,
- Oświetlenia pomieszczeń budynku,
- Zasilania urządzeń technicznych,
- Zasilania instalacji teletechnicznych.

6. INSTALACJA ELEKTRYCZNA WEWNĘTRZNA.

6.1 Instalacja oświetlenia ogólnego.

Oświetlenie pomieszczeń będzie oparte o oprawy ze źródłami światła typu LED; w pomieszczeniach sanitariatów oraz innych wilgotnych należy zastosować oprawy o stopniu ochrony, co najmniej IP44. W łazienkach i pomieszczeniach wilgotnych należy zachować strefy ochronne dla instalacji i osprzętu elektrycznego.

Instalację elektryczną oświetlenia należy wykonać jako podtynkową, natynkową prowadzoną w rurkach elektroinstalacyjnych lub prowadzić w korytach elektroinstalacyjnych, przewodem N2XH 3(4)(5)x1,5 /750V. Połączenia elementów instalacji oświetleniowej należy wykonać w puszkach końcowych (wyłącznikowych).

Sterowanie oświetleniem ogólnym odbywać się będzie przy pomocy wyłączników przyciskowych podtynkowych, natomiast w pomieszczeniach WC, i pomieszczeniach rzadko używanych oraz innych oznaczonych na rzutach sterowanie oświetleniem odbywać się będzie poprzez czujki obecności. Łączniki oświetlenia montować na wysokości 1,2m nad poziomem posadzki. Stosować osprzęt w wykonaniu antybakteryjnym.

Przewody zasilające instalację oświetleniową prowadzić podtynkowo, natynkowo w rurkach elektroinstalacyjnych, natomiast w pomieszczeniach komunikacji w korytach elektroinstalacyjnych.

Jako oświetlenie nocne przewidziano wybrane oprawy oświetlenia podstawowego w ciągach komunikacyjnych.

Wymagania dotyczące natężenia oświetlenia w zależności od typu pomieszczeń:

• Komunikacja (oświetlenie podstawowe):	100 lux na poziomie posadzki
• Komunikacja (oświetlenie nocne):	50 lux na poziomie posadzki
• Łazienki:	200 lux;
• WC:	200 lux
• Pomieszczenia sali chorych:	200 lux
• Pomieszczenia pomocnicze:	100 lux
• Pomieszczenie gabinetów zabiegowych	500 lux
• Pomieszczenia biurowe:	500 lux
• Pomieszczenia socjalne:	300 lux
• Pomieszczenia techniczne:	200 lux
• Pomieszczenia pomocnicze:	100 lux

Projektowana instalacja oświetlenia spełnia powyższe wymagania, co do wartości natężenia oświetlenia.

Obliczenia natężenia oświetlenia wykonano przy pomocy programu Dialux.

6.2 Instalacja oświetlenia ewakuacyjnego i awaryjnego.

Oświetlenie ewakuacyjne i awaryjne realizowane będzie poprzez projektowane oprawy oświetlenia ewakuacyjnego i awaryjnego.

Oświetlenie kierunkowe stanowić będą oprawy z piktogramem kierunkowym pracujące w systemie „na jasno” i będą instalowane nad drzwiami wyjść ewakuacyjnych z budynku, w pomieszczeniach oświetlonych wyłącznie

światłem sztucznym, oraz w części komunikacyjnej. Oprawy oświetlenia ewakuacyjnego zewnętrznego zakłada się w wersji pracującej w systemie „na ciemno”. Oprawy oświetlenia ewakuacyjnego zewnętrznego wyposażać w grzałkę.

Zgodnie z wymaganiami oświetlenie ewakuacyjne powinno spełniać następujące warunki:

- W osi drogi ewakuacyjnej natężenie oświetlenia E musi wynosić min. 1 lx
- Wzdłuż centralnej linii drogi ewakuacyjnej stosunek $E_{maks.}/E_{min.}$ 40
- Na poziomie podłogi na niezabudowanym polu czynnym strefy otwartej natężenie oświetlenia E musi wynosić min. 0,5 lx,
- W strefie otwartej stosunek $E_{maks.}/E_{min.}$ < 40,

W celu zapewnienia odpowiedniego natężenia oświetlenia oprawy do oświetlenia ewakuacyjnego powinny być umieszczane co najmniej 2 m nad podłogą

- przy każdych drzwiach wyjściowych przeznaczonych do wyjścia ewakuacyjnego,
- w pobliżu schodów, tak aby każdy stopień był oświetlony bezpośrednio,
- w pobliżu każdej zmiany poziomu,
- obowiązkowo przy wyjściach ewakuacyjnych i znakach bezpieczeństwa,
- przy każdej zmianie kierunku,
- przy każdym skrzyżowaniu korytarzy,
- na zewnątrz i w pobliżu każdego wyjścia końcowego,
- w pobliżu każdego punktu pierwszej pomocy,
- w pobliżu każdego urządzenia przeciwpożarowego i przycisku alarmowego.

Znaki przy wszystkich wyjściach awaryjnych i wzdłuż dróg ewakuacyjnych powinny być tak podświetlone, aby jednoznacznie wskazywały drogę ewakuacji do bezpiecznego miejsca. Uwaga: jeżeli punkty pierwszej pomocy oraz urządzenia przeciwpożarowe i przyciski alarmowe nie znajdują się na drodze ewakuacyjnej ani w strefie otwartej, to powinny one być oświetlone w taki sposób, aby natężenie oświetlenia na podłodze w ich pobliżu wynosiło minimum 5 lx („w pobliżu” oznacza w obrębie 2 m, mierzonych w poziomie).

Instalacje oświetlenia ewakuacyjnego w obiektach (według PN—EN 50172:2005 Systemy awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego, obowiązującej w Polsce od dnia 15 marca 2005 r.) powinny gwarantować, aby oświetlenie ewakuacyjne spełniało następujące wymagania:

- Oświetlało znaki ewakuacyjne,
- Zapewniało oświetlenie dróg umożliwiających bezpieczną ewakuację do miejsc bezpiecznych (stref bezpieczeństwa),
- Zabezpieczało czytelne zlokalizowanie miejsc sygnalizacji pożaru, a także rozmieszczenia i użycia sprzętu przeciwpożarowego,
- Posiadało możliwość testowania poprzez symulację zaniku zasilania oświetlenia podstawowego,
- Włączało się w przypadku awarii dowolnej części zasilania podstawowego. Gwarantowało, że lokalne (miejscowe) oświetlenie ewakuacyjne będzie pracować w przypadku awarii zasilania podstawowego w danym miejscu,
- Zabezpieczało przed ciemnością na drodze ewakuacyjnej w razie awarii jednej oprawy awaryjnej.

Instalację elektryczną oświetlenia awaryjnego należy wykonać przewodem N2XH 3(4)x1,5 mm². Okablowanie prowadzić podtynkowo, natynkowo w rurkach elektroinstalacyjnej lub w korytach kablowych w przestrzeni sufitów podwieszanych.

Zabudowane oprawy powinny być wyposażone w układ autotest, baterię z min. 1h podtrzymaniem oraz posiadać certyfikat dopuszczenia przez CNBOP.

Obliczenia natężenia oświetlenia ewakuacyjnego wykonano przy pomocy programu Dialux.

6.3 Instalacja gniazd wtykowych 230V.

Instalację elektryczną gniazd wtykowych w poszczególnych pomieszczeniach należy wykonać, jako podtynkową, przewodem N2XH 3x2,5mm². Proponuje się, aby w pomieszczeniach biurowych, w pasach komunikacyjnych gniazdko montować na wysokości 0,3m od poziomu podłogi, natomiast w pozostałych pomieszczeniach wysokość (od poziomu podłogi) jak również odległość od innych instalacji dostosować do wymogów przeznaczenia tych pomieszczeń. Jako osprzęt gniazdkowy należy zastosować gniazda wtykowe typu 2P+Z; w pomieszczeniach sanitariatów i technicznych – osprzęt o stopniu ochrony, co najmniej IP44. W pomieszczeniach mokrych i wilgotnych należy rozmieszczenie osprzętu instalacyjnego wykonać zgodnie ze strefami ochronnymi.

W pomieszczeniach komunikacji przewody prowadzić w korytach elektroinstalacyjnych.

Zaleca się stosowanie osprzętu w wersji antybakteryjnej (szczególnie łączniki oświetleniowe).

6.4 Instalacja paneli nadłóżkowych.

Instalację elektryczną zasilania paneli nadłóżkowych wykonać przewodem N2XH 3x2,5 mm² dla gniazd wtykowych oraz N2XH 3x1,5mm² dla obwodu oświetleniowych lamp w panelach nadłóżkowych. Dodatkowo panele nadłóżkowe wyposażone są w gniazda wyrównania potencjału. Panele medyczne – istniejące – przewidzieć podłączenie pod panele projektowanych obwodów.

6.5 Instalacja zasilania urządzeń wentylacji.

Zasilanie wentylatorów wyciągowych realizowane będzie z wydzielonych obwodów. Nie należy podłączać pod te obwody żadnych innych odbiorników energii elektrycznej. Szczegółowe informacje – na schematach tablic bezpiecznikowych i rzutach kondygnacji.

6.6 Instalacja zasilania urządzeń.

Zasilanie urządzeń takich jak myjki, maceratory itp. realizowane będzie z wydzielonych obwodów. Nie należy podłączać pod te obwody żadnych innych odbiorników energii elektrycznej. Szczegółowe informacje – na schematach tablic bezpiecznikowych i rzutach kondygnacji.

6.7 Zasilanie instalacji teletechnicznych.

Zasilanie urządzeń instalacji teletechnicznych odbywać się będzie z wydzielonych obwodów w tablic bezpiecznikowych. Nie należy podłączać pod ten obwód żadnych innych odbiorników energii elektrycznej. Kable zasilające prowadzić w korytach elektroinstalacyjnych oraz w rurkach elektroinstalacyjnych.

7. ZAGADNIENIA OCHRONY PRZECIWPORAŻENIOWEJ.

Ochrona przeciwporażeniowa, zgodnie z normą PN-HD 60364, oparta jest na trójstopniowej strukturze, którą tworzą:

- Ochrona podstawowa (ochrona przed dotykiem bezpośrednim)
- Ochrona przy uszkodzeniu (ochrona dodatkowa)
- Ochrona uzupełniająca.

Środki ochrony składają się z kombinacji środka ochrony podstawowej i niezależnego od niej środka ochrony przy uszkodzeniu.

Ochrona podstawowa zrealizowana będzie przez zastosowanie izolowanych części czynnych instalacji elektrycznych oraz umieszczenie części czynnych wewnątrz obudowy zapewniającej stopień ochrony, (co najmniej IPXXB); łatwo dostępne poziome, górne powierzchnie obudów – IPXXD.

Obudowa będzie trwale zamocowana i posiada dostateczną stabilność, i trwałość, zapewniającą utrzymanie wymaganego stopnia ochrony w warunkach normalnej eksploatacji.

Ochrona przy uszkodzeniu (przy dotyku pośrednim) zrealizowana jest przez samoczynne wyłączenie zasilania.

Samoczynne wyłączenie zasilania jest środkiem ochrony stanowiącym kombinację:

- Ochrony podstawowej, która jest realizowana przez izolację podstawową części czynnych lub przez obudowę
- Ochrony przy uszkodzeniu realizowanej przez połączenia wyrównawcze i samoczynne wyłączenie zasilania w przypadku zwarcia.

Skuteczność ochrony przez wyłączenie zasilania zapewniają:

- Uziemienia wymagane dla układu sieci TN
- Połączenia wyrównawcze główne i dodatkowe
- Ochrona uzupełniająca za pomocą wysokoczułych wyłączników różnicowoprądowych o prądzie różnicowym $\leq 30\text{mA}$.

7.1 Uziemienia ochronne i ochronne połączenia wyrównawcze.

a) uziom – typu B istniejący

b) połączenia wyrównawcze główne

Połączeniami wyrównawczymi głównymi powinny być objęte:

- Przewód ochronny PEN (w obudowie wyłącznika pożaru)
- Żyły zewnętrzne przewodów współosiowych, przewody uziemiające lokalnych instalacji antenowych
- Uziom typu A istniejący
- Wszelkie rozprowadzone po budynku metalowe przewody wodne, kanalizacyjne, gazowe, ogrzewcze, klimatyzacyjne
- Rozległe metalowe części konstrukcyjne budynku, o ile będą dostępne
- Przewody odprowadzające z instalacji odgromowej zewnętrznej.

Główną szynę wyrównawczą należy zainstalować w rozdzielni głównej nN oraz w pobliżu pozostałych, poza elektroenergetycznym, przyłączy.

Najmniejszy dopuszczalny przekrój głównych przewodów wyrównawczych ochronnych wg aktualnej normy wynosi 6mm² Cu.

c) połączenia wyrównawcze miejscowe (dodatkowe)

Zasięg strefy ekwipotencjalizacji połączeń wyrównawczych miejscowych ogranicza się do wnętrza urządzenia elektrycznego (rozdzielni głównej, tablicy rozdzielczej) oraz do pojedynczego pomieszczenia, np. łazienka. W przypadku łazienki miejscowymi połączeniami wyrównawczymi należy objąć wszelkie przewody uziemiające oraz części przewodzące obce.

7.2 Samoczynne wyłączenie w przypadku zwarcia.

W przypadku zwarcia pomiędzy przewodem liniowym a częścią przewodzącą dostępną lub przewodem ochronnym w danym obwodzie, urządzenie ochronne dokonuje samoczynnego wyłączenia (przerwania) zasilania w czasie 0,4s w zakresie napięć $120V \leq U_0 \leq 230V AC$.

Samoczynnego wyłączenia zasilania dokonują wyłączniki nadprądowe a także wyłączniki różnicowoprądowe.

W układzie TN – wszystkie dostępne części przewodzące instalacji powinny być przyłączone do uziemionego punktu zasilania za pomocą przewodów ochronnych PE. Charakterystyki urządzeń wyłączających i impedancje obwodów zapewniają samoczynne wyłączenie w określonym czasie, co wyraża się spełnieniem następujących warunków :

$ZS \times I_a \leq U_0$, w którym :

ZS – impedancja pętli zwarcia [Ω],

I_a - prąd wyłączający zabezpieczenia w wymaganym czasie [A],

U_0 – napięcie znamionowe względem ziemi [V].

8. ZAGADNIENIA OCHRONY P.POŻ.

1. Urządzenia rozdzielcze są dostępne tylko dla osób upoważnionych;
2. Instalacje zabezpieczone są przed skutkami oddziaływania cieplnego poprzez wyłączenie prądu nadmiernego.
3. W budynku przewidziane jest oświetlenie ewakuacyjne i awaryjne (pomieszczenia wchodzące w zakres opracowania).
4. W przypadku pożaru przewidziano wyłączenie zasilania poprzez główny wyłącznik prądu. W pobliżu drzwi wejściowych do budynku zainstalowano przycisk przeciwpożarowego wyłącznika prądu (istniejący, poza zakresem opracowania).
5. W budynku zainstalowany system sygnalizacji pożaru (w pomieszczeniach wchodzących w zakres opracowania) oraz instalację oddymiania klatki schodowej (istniejącej).

9. ZAGADNIENIA OGRANICZENIA PRZEPIĘĆ.

W projekcie przewidziano:

- Zewnętrzną ochronę odgromową (istniejąca), której zadaniem jest przejęcie prądu piorunowego i jego odprowadzenie do ziemi bez szkody dla chronionego obiektu oraz w sposób bezpieczny dla przebywających wewnątrz ludzi,
- Wewnętrzną ochronę odgromową, której zadaniem jest zredukowanie elektromagnetycznych efektów oddziaływania prądu piorunowego na osoby, instalacje i wyposażenie znajdujące się wewnątrz obiektu,

Połączenia wyrównawcze łączące ze sobą wszystkie elementy przewodzące oraz przewody energetyczne.

Dla wyrównania potencjału i ochrony instalacji elektrycznej, i urządzeń, w przypadku powstania przepięcia (atmosferycznego – indukowanego, wewnętrznego oraz bezpośrednio, jako skutek oddziaływania części prądu piorunowego), przewidziano ograniczniki przepięć, i tak:

W rozdzielni głównej - ogranicznik przepięć kategorii B a w rozdzielniach piętrowych kat C,

w pomieszczeniach z czułymi urządzeniami elektronicznymi - ogranicznik kategorii D. Wyposażenie instalacji w ograniczniki kat. D pozostawia się w gestii Inwestora.

10. INSTALACJA OKABLOWANIA STRUKTURALNEGO.

Przewiduje się wykonanie gniazd teleinformatycznych RJ45 montowanych we wskazanych na rzutach pomieszczeniach. Okablowanie wykonać przewodem typu F/UTP kat. 6a i doprowadzić do szafy teleinformatycznej zlokalizowanej na każdej z objętych zakresem opracowania kondygnacji.

Zainstalować szafy RACK 12U wiszące.

Wyposażyć w 3x patchpanel 24p 6a z identyfikacją LED, Przełącznik zarządzalny 24p 1Gb 2xSFP, organizator kablów, kasetę spawów 24x SC/PC-SC/PC, 1x patchpanel 24p kat. 5e dla instalacji telefonicznej Listwę zasilającą 1u, niezbędne okablowanie krosujące.

Rozmieszczenie punktów w części rysunkowej opracowania. Okablowanie prowadzić podtynkowo w rurkach elektroinstalacyjnych oraz w korytach metalowych elektroinstalacyjnych dedykowanych dla instalacji teleinformatycznych oznaczonych na rzutach instalacji.

Podstawowe parametry projektowanych urządzeń podano w części rysunkowej opracowania oraz Specyfikacji Technicznej.

11. INSTALACJA MONITORINGU.

System monitoringu wizyjnego CCTV obejmuje ochronę wewnętrzną wybranych pomieszczeń wchodzących w zakres opracowania budynku. Monitoring wewnętrzny oparty został na bazie kopułkowych kamer i szerokokątnym obiektywem 3-9 mm, zasilanych poprzez PoE. Wszystkie sygnały wizyjne poprowadzone zostaną do dedykowanego serwera umieszczonego w projektowanych szafach teleinformatycznych.

12. INSTALACJA MONITORINGU.

Na oddziałach zaprojektowano zbiorczą instalację telewizyjną. W każdym punkcie oznaczonym na rzucie symbolem TV należy zamontować gniazdo podtynkowe końcowe 2xRJ45. Okablowanie wykonać kablem UTP kat. 6 prowadzonym od szafy teletechnicznej.

Okablowanie prowadzić podtynkowo w rurkach elektroinstalacyjnych lub w korytach elektroinstalacyjnych metalowych.

13. INSTALACJA KONTROLI DOSTĘPU I WIDEODOMOFONU.

W celu zabezpieczenia wejść na oddział oraz kontroli dostępu zaprojektowano system kontroli dostępu połączony z instalacją wideodomofonu.

Kontrola dostępu oparta ma być na kartach lub brelokach zbliżeniowych. Czytniki wraz z wideodomofonem mają pracować w standardzie LAN a zasilanie ma być realizowane poprzez PoE.

Stacje dostępowe mają być zainstalowane w miejscach wskazanych na rzucie z możliwością podglądu i otwarcia przejścia. Sterowanie przejść ma być realizowane poprzez zamki elektromechaniczne zainstalowane przez producenta drzwi z możliwością otwarcia poprzez klamkę od strony oddziału. Zasilanie zamka doprowadzić poprzez zasilacz zainstalowany w szafie teletechnicznej dedykowany przez producenta zamka.

Zasilanie zrealizować poprzez PoE pasywne z szafy teletechnicznej piętrowej.

Okablowanie prowadzić podtynkowo w rurkach elektroinstalacyjnych lub w korytach elektroinstalacyjnych metalowych.

14. INSTALACJA SYSTEMU SYGNALIZACJI POZARU.

14.1 Rodzaj ochrony

Dla zapewnienia ochrony w pomieszczeniach wchodzących w zakres opracowania przewidziano system składający się z:

- Centrali systemu sygnalizacji pożaru (projektowana),
- ręcznych ostrzegaczy pożarowych,
- optycznych czujników dymu,
- wskaźników zadziałania,
- sygnalizatorów optyczno-akustycznych,
- akumulatorów
- innych niezbędnych elementów systemu.

14.2 Rodzaj i rozmieszczenie elementów, rozplanowanie linii dozorowych

Rozmieszczenie elementów systemu przedstawiona na rzutach. Połączenia między elementami systemu przedstawiono na schemacie.

14.3 Zasilanie systemu.

Zasilanie centrali sygnalizacji pożaru – z tablicy RG. Zasilanie pozostałych elementów systemu sygnalizacji pożaru – zgodnie z częścią rysunkową opracowania.

14.4 Okablowanie.

Linie dozorowe wykonać przewodem typu YnTKSYekw 1x2x0,8mm². Zasilanie centrali – z tablicy RG, kablem HDGs 3x2,5mm². Okablowanie ręcznych ostrzegaczy pożarowych wykonać przewodem typu YnTKSYekw

1x2x0,8. Okablowanie sygnalizatorów akustycznych wykonać przewodem typu HDGs 3x1,5mm². Wprowadzenie przewodów do sygnalizatorów i przycisków zostawić wolne na długość ok.0,5m; do listew zaciskowych (osprzęt rozdzielczy) - ok.0,5m; do centrali sygnalizacji pożarowej ok. 1,5m. Przewody, przechodzące przez ściany lub stropy, należy prowadzić w osłonach rurkowych (przepustach). Przy skrzyżowaniach, jeśli nie można ich uniknąć, przewody należy osłaniać rurką. Przepusty w ścianach i stropach wykonać w klasie odporności ogniowej, odpowiadającej EI elementów budowlanych, przez które przechodzą zabezpieczając je pianką lub masą o odpowiedniej odporności ogniowej. Wszystkie przewody należy prowadzić w odległości, co najmniej 0,3m od instalacji silnoprądowych 220/380 V. Przewody i kable wraz z ich zamocowaniem muszą zapewnić ciągłość sygnalizacji i zasilania w energię elektryczną przez wymagany czas min. 30 min. Przewody o klasie PH30, uchwyt E30.

14.5 Zalecenia dla Użytkownika.

Przy centrali SSP należy umieścić plan sytuacyjny oraz książkę kontroli systemu, Kontrola i badania okresowe polegają na sprawdzeniu działania wszystkich urządzeń systemu, takich jak centrala, optyczne czujki dymu, ręczne ostrzegacze pożarowe, sygnalizatory, Zapoznać się z dokumentacją istniejących (lub wykonywanych instalacji elektro-energetycznych, wodno-kanalizacyjnych, architektoniczno-budowlanych itp. w celu uniknięcia ewentualnych kolizji przy prowadzeniu robót instalacyjnych. Zgodnie z aktualnymi przepisami urządzenia ochrony przeciwpożarowej powinny być poddawane przeglądowi nie rzadziej niż raz w roku.

14.6 Zalecenia dla Instalatora.

- Szczegółowo zapoznać się z projektem technicznym i zgłosić ewentualne uwagi do projektanta systemu,
- Zapoznać się z dokumentacją istniejących (lub wykonywanych instalacji elektro-energetycznych, wodno-kanalizacyjnych, architektoniczno-budowlanych itp. w celu uniknięcia ewentualnych kolizji przy prowadzeniu robót instalacyjnych,
- Montaż urządzeń systemu oraz instalację okablowania systemu, należy wykonać zgodnie z obowiązującymi normami,
- W żadnym przypadku nie przedłużać okablowania poprzez „sztukowanie kabla”,
- Przyciski alarmowe montować na wysokości 1,40 m. od poziomu podłogi,
- Przed uruchomieniem systemu należy wykonać pomiar rezystancji izolacji między przewodami w instalacji.
- Po uruchomieniu systemu, należy dokonać próby działania systemu, a protokół pomiaru należy dołączyć do protokołu odbioru instalacji

14.7 Konserwacja systemu

Poniżej przedstawiono podstawowe warunki eksploatacji SSP, w aspekcie zachowania sprawności technicznej i operacyjnej. Wymagania te określają ramowy i szczegółowy zakres prac konserwacyjnych i obsługi technicznej w/w systemu.

- Obsługa codzienna: sprawdzenie poprawności wskazań centrali systemu, w tym kontrola układów zasilania (przegląd wydruku z centrali - sprawdzenie, czy nie zaistniał alarm oraz czy urządzenia systemu nie wskazują uszkodzenia),
- Obsługa kwartalna, półroczna lub roczna: sprawdzenie poprawności pracy centrali poprzez kontrolę algorytmów jej działania, sprawdzenie sprawności układów sterowania urządzeniami, poprzez odpowiednie symulacje.

14.8 Uwagi

- Firma wykonująca usługę konserwacji zobowiązana jest wydać zaświadczenie, stwierdzające sprawność systemu sygnalizacji o pożarze. Zaświadczenie to może być dostarczone firmie ubezpieczeniowej celem uzyskania należnych zniżek w stawkach ubezpieczeniowych,
- Konserwację baterii akumulatorów należy prowadzić zgodnie z zaleceniami ich producenta,
- Wszystkie czynności oraz uwagi i spostrzeżenia wyniki w czasie eksploatacji, obsługi, konserwacji i kontroli należy odnotować w książce pracy SPP i niezwłocznie usunąć wszystkie niesprawności systemu,
- Pracownicy obsługi powinni o wszystkich zauważonych uchybieniach w konserwacji i usterkach w pracy SPP, niezwłocznie informować konserwatora i osobę pełniącą nadzór eksploatacyjny, jak również fakt ten odnotować w książce pracy SPP.

- Eksploatacja (obsługa) instalacji powinna zachodzić pod nadzorem osób, przeszkolonych w tym zakresie,
- Wykonanie określonych czynności konserwatorskich (przez konserwatora) musi być każdorazowo sprawdzone i potwierdzone odpowiednim protokołem przez osobę sprawującą nadzór eksploatacyjny z ramienia Użytkownika.

14.9 Dokumentacja

W pomieszczeniu, gdzie znajduje się centrala SSP powinny znajdować się następujące dokumenty, związane z eksploatacją (obsługą techniczną i konserwacją) systemu:

- Plan sytuacyjny (wyciąg) z zaznaczeniem pomieszczeń zabezpieczanych, wejść do pomieszczeń i rozmieszczenia sprzętu gaśniczego w tych pomieszczeniach.
- Instrukcja postępowania w przypadku alarmu pożarowego lub uszkodzeniowego.
- Opis funkcjonowania, instrukcja obsługi i wytyczne konserwacji (tylko w służbie prowadzącej nadzór eksploatacyjny).
- Książka pracy systemu, w której należy notować wszystkie prace, związane z obsługą techniczną, zmiany, przeróbki, modernizacje, wyłączenia/włączenia, jak również wszystkie wypadki wystąpienia alarmów pożarowych (w tym fałszywych) i uszkodzeniowych z podaniem daty i godziny zdarzenia,
- Wykaz osób funkcyjnych, tzn. osób związanych z obiektem, które należy w pierwszej kolejności powiadomić o pożarze w obiekcie; adresy i numery telefonów (służbowe i prywatne).
- Nazwa, nr telefonu i adres konserwatora.

14.10 Szkolenie

- Wszystkie osoby, zatrudnione w ochronie obiektu, które przewiduje się do kontroli, prób i konserwacji ISP w obiekcie oraz osoby przebywające (pracujące) w pomieszczeniach zabezpieczonych i wszystkie osoby z Kierownictwa powinny być przeszkolone w zakresie obsługi SSP.
- Zaświadczenie, stwierdzające fakt przeszkolenia, wystawione przez prowadzącego szkolenie, podpisane przez osobę przeszkoloną i potwierdzone przez Kierownictwo, należy dołączyć do akt osobowych przeszkolonego. Szkolenie powinno być przeprowadzone przez specjalistę w zakresie systemów automatycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego.
- Każda ze szkolonych osób musi mieć możliwość praktycznego zapoznania się z obsługą centrali systemu.
- Osoby nowozatrudnione, powinny być przeszkolone w zakresie jw.

14.11 Odbiór

Odbiór techniczny SPP powinien być połączony z przekazaniem urządzenia do eksploatacji i jednoczesnym przyjęciem do konserwacji.

Do czynności odbiorczych Inwestor powoła Komisję (na piśmie), w skład, której powinny wchodzić następujące osoby:

- Przedstawiciel Inwestora (Użytkownika);
- Inspektor nadzoru inwestorskiego;
- Kierownik robót ze strony Wykonawcy;
- Konserwator;
- Inne osoby, których obecność w czasie odbioru jest z różnych względów niezbędna.

Przy odbiorze systemu, należy przeprowadzić badania mechaniczne i elektryczne, a mianowicie:

- Sprawdzenie (oględziny) materiałów w zakresie zgodności z obowiązującymi unormowaniami i PT;
- Sprawdzenie wykonania instalacji w zakresie zgodności z PW, ze szczególnym uwzględnieniem: wykonania połączeń, zamocowania urządzeń stacyjnych i osprzętu, zainstalowania właściwych elementów systemu, właściwej numeracji, adresów tekstowych i oznakowania (w CSP) linii dozorowych, sygnalizatorów i przycisków, próby okablowania na przerwy i zwarcia między żyłami danego kabla, pomiar rezystancji linii dozorowych.

Przed przekazaniem instalacji SPP do odbioru, Wykonawca zobowiązany jest dostarczyć Inwestorowi dokumentację powykonawczą, zawierającą:

- Zaktualizowany projekt wykonawczy (techniczny) z naniesionym zmianami powstałymi w czasie montażu; poprawki muszą być uzgodnione z projektantem;
- Dokumentację prawną montażu (dziennik budowy, księgę obmiarów, protokoły pomiarów elektrycznych, protokoły odbioru prac ukrytych i odbiorów częściowych).

Instalacja SPP zostaje przekazana do eksploatacji, jeżeli podczas prac odbiorczych nie zostaną stwierdzone usterki i nieprawidłowości. Na tę okoliczność Komisja odbiorcza sporządza protokół w liczbie egzemplarzy właściwej dla zainteresowanych. Fakt przekazania instalacji do eksploatacji następuje w trybie Zarządzenia.

Jeżeli w trakcie prac odbiorczych zostaną stwierdzone usterki, Komisja odbiorcza zobowiązana jest ustalić termin ich usunięcia (przez Wykonawcę) i ponownego odbioru. Przy centrali SSP należy umieścić plan sytuacyjny oraz książkę kontroli systemu,

Kontrola i badania okresowe polegają na sprawdzeniu działania wszystkich urządzeń systemu, takich jak centrala, optyczne czujki dymu, ręczne ostrzegacze pożarowe, sygnalizatory, Zapoznać się z dokumentacją istniejących (lub wykonywanych instalacji elektro-energetycznych, wodno-kanalizacyjnych, architektoniczno-budowlanych itp. w celu uniknięcia ewentualnych kolizji przy prowadzeniu robót instalacyjnych. Zgodnie z aktualnymi przepisami urządzenia ochrony przeciwpożarowej powinny być poddawane przeglądom nie rzadziej niż raz w roku.

15. INSTALACJA SYSTEMU PRZYZYWOWEGO.

Projektuje się instalację przyzywową w toaletach dla niepełnosprawnych. Poprzez pociągnięcie za linkę przycisku pociągowego następuje zadziałanie modułu alarmowego zainstalowanego nad drzwiami toalety na zewnątrz pomieszczenia oraz w pomieszczeniu dyżurnego i powiadomienie obsługi (lampa miga a buczone wy-daje sygnał dźwiękowy). Alarm pozostaje aktywny do czasu przybycia obsługi i skasowania alarmu kasowni-kiem, który powinien znajdować się wewnątrz toalety w pobliżu przycisku pociągowego. Na zewnątrz pomiesz-czenia w puszce projektuje się Transformator dla zestawu.